

GARANCIA

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A KISTERMELŐK LAPJÁHOZ

LENDÜLETBEN A TAKARÉKOK – A PIACI TÉRNYERÉS LEHETŐSÉGE

A takarékszövetkezetek az utóbbi hónapokban növelték szerepüket a pénzügyi közvetítő rendszerben. Súlyuk bővülő a finanszírozásban, különösen a mikro-, kis- és közepes vállalkozások körében. A mostani gazdasági helyzetben felértékelődik az olyan hitelintézetek szerepe, amelyek szabadon kihelyezhető saját forrásokkal rendelkeznek, erős a helyi kötődésük és hitelezési tevékenységük bővítésére törekednek. A takarékszövetkezetek ilyenek. Az uniós országok adatai tükrében is jelentős növekedési lehetőséggel rendelkeznek a pénzpiacon. Erről beszélgettünk Varga Antallal, az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség ügyvezető igazgatójával.

Miként alakult a takarékszövetkezeti hitelezés az elmúlt időszakban?

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (PSZÁF) adatai szerint a takarékszövetkezeti szektor vállalkozások számára nyújtott hitelállománya 2010. első félévében mintegy 15 százalékkal növekedett, miközben a bankoké 6,5 százalékkal kisebb lett. A teljes hitelállományt tekintve ez év első felében 5,8 százalékos, két éves távra visszatekintve pedig 11,5 százalékos növekedés mutatható ki. Ez azt jelenti, hogy a kihelyezett kölcsönök összértéke elérte a 750 milliárd forintot. A bővülés csaknem teljes egészében a nem lakossági, döntően a vállalkozói, illetve önkormányzati hitelezés területén kö-

vetkezett be. 2010-ben fél év alatt több mint 10 százalékkal, mintegy 400 milliárd forintra nőtt a mikro-, kis- és közepes vállalkozások hitelállománya.

Mi magyarázza a takarékszövetkezetek piaci térnyerését?

A komoly gondokkal terhelt gazdasági környezethez természetesen nemcsak a nagy kereskedelmi bankoknak, hanem a takarékoknak is alkalmazkodniuk kellett. A takarékszövetkezetek működési modelljének sajátosságai azonban kedvező feltételeket teremtettek a szektor szereplői számára. A takarékszövetkezetek pozícióját az értékelte fel a pénzügyi rendszerben, hogy tevékenységük hagyományosan lakossági betétgyűjtésre épül. Ezért a pénzügyi válság ellenére sem csökkent betétállományuk, miközben a zömmel külföldi

„A takarékszövetkezetek, egyfajta népi bankok, elsősorban a helyi üzletekben érdekeltek.”

**Varga Antal,
Országos Takarékszövetkezeti
Szövetség ügyvezető igazgatója**

tulajdonban levő kereskedelmi bankok nehezebben tudnak forráshoz jutni, és ez megnehezíti hitelezési képességüket. Másfelől a kereskedelmi bankok hitelezési gyakorlata is sokkal szigorúbbá vált. A devizaalapú finanszírozás és hiteltörlesztés gondjai is őket érintik, a takarékszövetkezetek ugyanis nem kapcsolódtak be a devizahitelezésbe.

Mekkora a takarékszövetkezetek hazai pénzügyi részese?

A takarékszövetkezetek pénzügyi részese jelenleg mindössze 5-6 százalékos. Ez messze elmarad a hitelezési szektorban betölthető potenciális szerepük súlyától és az európai uniós országok átlagától is. A teljes bankfiókhálózat több mint fele a takarékok birtokában van: közel 1800 kirendeltséggel állnak az ügyfelek rendelkezésére. 1100 olyan település akad, ahol semmilyen más pénzügyintézet nincs: közel 3 millió ember számára a takarékok az egyetlen pénzügyi szolgáltató.

Milyen feladatok következnek ebből a pozícióból?

A profitérdekeket szem előtt tartó kereskedelmi bank számára egy bizonyos lakosságszám alatt nem éri meg a jelenlét, mert az nem hoz elég hasznot. Közben egy szövetkezeti formában működő hitelintézmény sem jóléti intézmény, vagy non-profit szervezet, szövetkezeti jellegéből következően gazdasági-társadalmi érdekeket is szolgál. Természetesen a takarékoknak is törekedniük kell a nyereség elérésére, hiszen anélkül nem tudnak fennmaradni és fejlődni. De fontos szempont az is, hogy az emberek egy része, bizonyos településeken, de akár a más bankok által kevésbé megcélzott mikro-, kis- és közepes vállalkozások is szoruljanak ki a pénzügyi szolgáltatói körből. Hasonló logika egyébként máshol is érvényesül a világban.

Mekkora a szövetkezeti hitelintézetek súlya az európai piacon?

Az Európai Szövetkezeti Bankok Egyesületének legutóbbi statisztikája szerint jelenleg az Európai Unió 27 országában működő 28 országos szövetségnek 4100 szövetkezeti banki tagja van, amelyek 65 ezer kirendeltségükön közel 800 ezer alkalmazottal állnak 50 milliós tagságuk és 170 milliós ügyfélkörük rendelkezésére. Pénzügyi részesejük átlagosan 20 és 40 százalék között mozog. Ez háromszor-hatszor magasabb hányad, mint a takarékok magyarországi pénzügyi részese.

Milyen következményei vannak ennek?

Világosan látszik, hogy azokban az országokban, köztük Magyarországon is, ahol a helyi banki struktúrák hiányoznak, vagy gyengébbek, a globális bankoktól való egyoldalú finan-

szírozási függés jelentős destabilizáló tényező lehet a gazdaság és a társadalom számára. Ezért is szükséges a helyi bankok, köztük a szövetkezeti hitelintézetek megerősítése, hiszen azok saját eszközeikkel, önállóan is sokat képesek tenni a stabil működés érdekében. Nem véletlen, hogy a takarékokat sokkal kevésbé érintette a pénzügyi válság. Nem vettek részt a sokszor bonyolult és kockázatos nemzetközi tranzakciókban. Nem vásároltak ismeretlen összetételű portfoliókat, csak elenyésző arányban jelentek meg a deviza alapú finanszírozásában. Ugyanakkor erőteljes a helyi beágyazódásuk.

Az intenzív helyi kapcsolatrendszer milyen előnyökkel jár?

A takarékszövetkezetek, egyfajta népi bankok, elsősorban a helyi üzletekben érdekeltek. A helyi lakosság, a mikro-, kis- és közepes vállalkozók, az önkormányzatok, a mezőgazdasági (családi) vállalkozások, östermelők kiszolgálói. A szövetkezeti hitelintézetek ismerik az ügyfeleiket, névvel és nem hívószámmal szólítják őket. Az üzlet a kölcsönös bizalom elvére épül. Ez nagymértékben csökkenti mindkét fél számára az együttműködés kockázatát. A megfontolt hitelezési gyakorlatnak köszönhetően a takarékszövetkezetek szinte egyedüli banki szereplőként képesek voltak arra, hogy a működésükhöz szükséges forrásaikat saját erőből biztosítsák.

Hogyan lehetséges a takarékszövetkezetek pénzügyi szerepvállalásának erősítése?

Egy stabil, értékteremtő gazdaság felépítésében, ami csak úgy sikerülhet, hogy helyreáll a társadalmi és üzleti bizalom, jelentős szerepe lehet a takarékszövetkezeti szektornak. A takarékok és a helyi lakosság, illetve a kis- és középvállalkozások egymásra vannak utalva, együttműködésük magától értetődő. A takarékok jelentős szabad forrással rendelkeznek. A hitel-betét arány (a kihelyezett hitelek és a be-

tétek egymáshoz viszonyított hányada) 50 százalék körül alakul, amely igen kedvező arány a teljes hitelintézeti szektort tekintve. Ugyanakkor nemcsak lehetőségük, hanem szándékuk is van a hitelezési tevékenység bővítésére. Az európai uniós példák pedig azt mutatják, hogy a pénzügyi részese a mainál sokkal nagyobb lehet, akár kétszeres-háromszoros bővülés is elképzelhető. A fokozódó takarékszövetkezeti szerepvállalás területei lehetnek a KKV-szektor, a vidéki és agrár-vállalkozások hitelezése; az uniós vidékfejlesztési pályázati rendszer működtetésének finanszírozása; az agrártámogatások közvetítése; az Új Széchenyi Terv támogatási konstrukcióira jelentkezők pénzügyi háttérének megerősítése; az önkormányzatok hitelezése.

Biztosítottak a bővülő pénzügyi jelenlét feltételei?

A takarékok rendelkezésére álló szabad forrás már most lehetővé teszi, az ésszerű kockázatot természetesen mérlegelő, hitelpiaci bővülést. Amennyiben a gazdasági növekedés gyorsabb válik, s így a hitelkereslet jelentősebben bővül, a hitelezési lehetőségek kihasználására friss forrásokra is szükség lehet. A takarékszövetkezetek képviselői tárgyalnak a kormánnyal, hogy az állam mintegy 100 milliárd forinttal erősítse majd meg a szektort, mégpedig alárendelt kölcsöntőke formájában. Ez a forrás a - mostani igényekhez igazodva magas és biztonságos szinten álló - takarékszövetkezeti szavatoló tőkét és tőkeegyelelési mutatót növelve, hozzájárulna a pénzügyi aktivitás serkentéséhez. Ugyanakkor a takarékszövetkezetek erősödő igényt fognak támasztani az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezességvállalására. A hitelportfolió bővülése ugyanis növekvő kockázattal is jár. A remélt piaci növekedés megalapozásához, biztonságosabb tételéhez szükséges az intézményi kezességvállalás hitelek mögé állítása.

A takarékszövetkezetek hitel- és betétállományának alakulása (milliárd forint)

	Hitel	Betét
2005	545,2	1129,1
2006	588,9	1192,9
2007	636,9	1300,0
2008	677,1	1304,6
2009	705,4	1328,8
2010. augusztus végéig	754,8	1371,9

Forrás: PSZÁF

A MEZŐGAZDASÁG 2010. ÉVI VÁRHATÓ TELJESÍTMÉNYE

2010-ben az időjárás körülmények rendkívül kedvezőtlenek voltak. A mezőgazdaság teljes termelése kisebb lesz, mint tavaly. A felvásárlás volumene sem éri el a 2009. évi szintet. Az árak emelkedése miatt a mezőgazdasági nominális jövedelem nem fog csökkenni. A belföldi étel- és ital-fogyasztás zsugorodása folytatódik. Az agrárszektor idén is külkereskedelmi többletet mutat fel.

Egy ország személyes ismerőse

MAGYAR TAKARÉK
A hazai bank
www.magyartakarek.hu

A Magyar Takaré az a bank, ahol ország-szerte 1800 fiók munkatársai és ügyfelei néven szólítják egymást, és a szónak ereje van. A rugalmas pénzügyi szolgáltatások és a személyes ismertség nyújtják azt, amit Ön egy pénzintézettől elvár.

www.magyartakarek.hu

A felvásárlás

A 2010-es év első felében a növényi termékek felvásárlása az előző évhez képest közel egyharmaddal csökkent. Részben amiatt, hogy kisebbek voltak az áthúzó gabonakészletek, részben pedig amiatt, mert időjárás okok miatt később értek a zöldségek és gyümölcsök. Ráadásul a korai gyümölcstermés, különösen a cseresznyéjé jelentősen kisebb lett.

A sertés- és baromfitermelés, illetve felvásárlás valamelyest nőtt, és emelkedett a tojásértékesítés is. Ám a tejértékesítés több mint 10 százalékkal elmaradt a tavalyi első félévitől. Az év egészében a növényi termékeknél 8-9 százalékos felvásárlás csökkenésre lehet számítani. Az élő állat és állati termékértékesítés összességében a 2009. évi volument fogja elérni. A mezőgazdaság egészét tekintve 4 százalékos felvásárlás visszaeséssel lehet számolni.

A várható mezőgazdasági termelés és jövedelem

A mezőgazdaság teljes termelése az év egészében mintegy 4-5 százalékkal csökken. A gabonatermelés időjárás okok miatt mintegy 5-6 százalékkal lesz kisebb, mint 2009-ben volt. A sertéstermelés akár 5-10 százalékkal nőhet. A baromfi- és a tojás-termelés bővülése meghaladhatja az 5 százalékot. A tejtermelés szűkülése tovább folytatódik, legalább 5 százalékkal. A kertészeti ágazatok 10 százalék feletti termelés csökkenése következik be.

Az agrárágazat által megtermelt nominális jövedelem a termelés visszaesése ellenére sem fog csökkenni. A növényi termékeknél a jelentősen magasabb árak jóvoltából a teljes bevétel nőni fog. Az állattenyésztésben a bevételek szinten maradnak, ám a rentabilitás némileg gyengül.

Élelmiszerfogyasztás és agrár-külkereskedelem

2010. első félévében a hazai élelmiszerfelvásárlás mintegy 4 százalékkal lett kisebb. Ez első sorban a drágább termékek fogyasztásának mérséklődésében jelent meg. Az év egészében is az első félévihez hasonló mértékben fog az élelmiszerfelvásárlás csökkenni.

Az agrárszektor külkereskedelmi többlete - beleértve a növényolaj fogalmat is - az első félévben elérte a 800 millió eurót. Sem az export, sem az import értéke nem változott jelentős mértékben 2009 első félévéhez képest: az export 2,3, az import 1,5 milliárd euró körül alakult. Az év egészében egymilliárd euró agrár külkereskedelmi többlettel lehet számolni. A teljesítése érdekében nagy volumenű élőállat importra van szüksége a magyar feldolgozóiparnak.

A PÁLINKA „ROLLS ROYCE”-A

A csetényi pálinka fogalom a gasztronómiában. Ismerői és rajongói leginkább a Rolls Royce autóhoz hasonlítják. Annyi biztosan közös az italtan és a gépkocsiban, hogy mindkettő kizárólag kézimunkával készül, s egy rendkívül igényes exkluzív közönség vásárolja. Varga Lászlót, a csetényi Bakonyi Íz és Párlat Kft. ügyvezetőjét hallgatva egy mikrovállalkozás és egy család igencsak érdekes története rajzolódik eléink.

Kopátsy Sándor közgazdász professzor, amikor ki akarata főzteni pálinkának a bakonyi háza kertjében termelt gyümölcsöket, elment a csetényi pálinkafőzdébe, ahol az ajtón egy kiírás fogadta, miszerint a főzdés most nem ér rá, viszont a lakásán megtalálható. Mivel a cím is ott volt, a professzor felkereste a házat, ahol két piciny lányka nyitott ajtót, mondván, hogy szüleik a disznóólban vannak, mert éppen most ellik a koca, rögtön szólnak nekik. A professzor inkább lement az ólba, ahol a férj segítette világra a kismalacokat, a felesége pedig hajszárrítóval melengette őket. Amint Kopátsy Sándor elmondta, hogy életében még ilyen tiszta sertésólat nem látott, ebből tudta, hogy jó kezekre bízva a gyümölcsöt, biztosan kiváló pálinkát főznek belőle.

- Egykoron még az ÁFÉSZ pálinkafőzdéje volt a mostani telep - mondja Varga László - én pedig alkalmazott voltam. Egyszerű bérfőzést végeztünk. A faluból és a környékbeli településekről idehozták a cefrét, s mi kifőztük. Ugyanezt folytattuk később is, amíg 1982-ben nem találkoztunk Kopátsy professzor úrral. Akkor jött a nagy változás, amikor azt mondta, hogy miért bérfőzéssel foglalkozunk, meg kellene próbálkozni piacra termelni. Elfogadva a tanácsát átálltunk a

hagyományos gyümölcsök felvásárlására, illetve a pálinka közvetlen értékesítésére.

Az újabb változás szintén a neves közgazdászhoz fűződik, amiről a következőképpen beszélt a dudari bánya villanyszerelőjéből lett sikeres vállalkozó.

- Egy télen azt mondta a professzor úr, hogy segítsék összeszedni a kertjében a naspolyát. A hó alól kapartuk ki. Fogalmam sem volt, hogy mit akar vele, ő viszont azt mondta, hogy főzzük ki pálinkának. Kiváló minőségű, a naspolya zamatát őrző párlat lett belőle. Így jöttünk rá, hogy mennyi mindentől lehet pálinkát főzni, legfeljebb, ha kevesebb a cukortartalma, több gyümölcs kell a cefrébe, de a különleges íz növeli az értéket. Innen már csak egy lépés volt, amikor a közgazdász rákérdezett, hogy miért műanyag flakonban adjuk ezt a kiváló pálinkát, méltóbb lenne hozzá egy szép üveg.

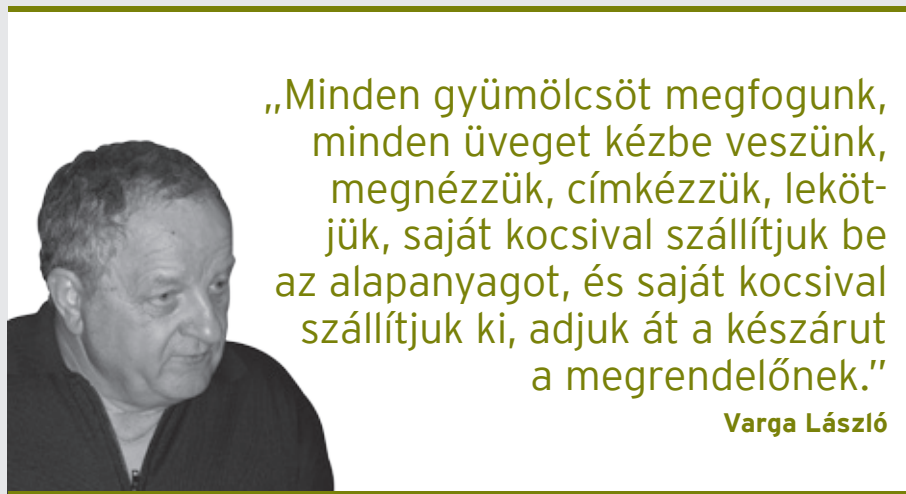
Ennyit a történetről, egy vállalkozás fokozatos, egyenletes épüléséről. A végeredményt a készáru raktárban láthatjuk, ahol a polcokon csoportosítva szépen sorjáznak a pálinka különlegességek. A szép címkével ellátott, a dugón kockás anyaggal díszített két decis és félliteres

üvegekben naspolya-, kökény-, berkenye-, többféle körte-, csipkebogyó-, som-, galagonya-, stb. pálinkák.

- Összesen 24-féle pálinkánk van - mutatja büszkén a vállalkozó. A legutóbbinak, a barkóca berkenyéből készített párlatnak óriási sikere volt: 80 számozott üveggel készítettünk, mire kifőtt, már el is volt adva, csupán az egyes sorszámmú üveg maradt nálam, azért egy gyűjtő már kétszáz ezer forintot is ígért, de nem adom el senkinek. Egyébként a kedvencem a kökény volt, de most kezdtünk az Elenka körtéből főzni, s úgy látszik, hogy ez legalább annyira kedvencem lesz, mint a kökény.

Mi a jó pálinka titka? - próbáltunk rákérdezni a lényegre.

- Először az alapanyag - mondja Varga László. - A cefre nem azt jelenti, hogy mindent bele lehet rakni. Szigorúan csak étkezési minőségű gyümölcsöt vásárolunk. Éppen a múltkor olvastam az interneten, hogy száz forintért kínáltak nagyobb mennyiségben Vilmos körtét. Elmentem, s láttam, hogy sáros, törődött, hát ingyen sem

„Minden gyümölcsöt megfogunk, minden üveget kézbe veszünk, megnézzük, címkézzük, lekötjük, saját kocsival szállítjuk be az alapanyagot, és saját kocsival szállítjuk ki, adjuk át a készárut a megrendelőnek.”

Varga László

kellene, inkább vettem kétszázért kézzel szedett ép, érett körtét. A másik a kézi munka. Mi mindent kézzel csinálunk. Például, most is itt van több mázsa naspolya, amit három-négy naponta kézzel átválogatunk, az éretteket kiszedjük főzésre. Minden gyümölcsöt megfogunk, minden üveget kézbe veszünk, megnézzük, címkézzük, lekötjük, saját kocsival szállítjuk be az alapanyagot, és saját kocsival szállítjuk ki, adjuk át darabonként a készrút a megrendelőnek. Ezért hasonlítják a Rolls Royce-hoz a pálinkánkat.

A piaci helyzetről szólva Varga László elmondta, hogy egyáltalán nincs értékesítési gondjuk. Pálinkájukat cégek veszik ajándéknak, az exkluzív éttermek folyamatosan az itallapjukon tartják, a faluban lévő üzletükön keresztül pedig magánszemélyek is vásárolhatnak. Természetesen felmerül a növekedés kérdése is.

- Szó sem lehet arról, hogy növeljük a termelést - mondja Varga László. - Az elmúlt évben pályázat keretében egy 40 millió forintos fejlesztés hajtottunk végre, amire 50 százalékos támogatást kaptunk, de hangsúlyozom, hogy ez korszerűsítés volt, nem bővítés. A jelenlegi kapacitással tudjuk tartani ezt a minőséget. Hungarikumot állítunk elő, egyéni zamatú, ötven fokos pálinkát, amit nem veszélyeztetünk azzal, hogy minden áron növeljük a termelést. Most csak a családtagok dolgoznak itt, nem szándékozunk alkalmazottat felvenni. Ebben a formában évi hatezer liter kisüsti pálinkát állítunk elő, ezt a mennyiséget és a minőséget akarjuk tartani családi keretek között. Bár érkezett érdeklődés Európából, Amerikából, sőt Kínából is, mi maradunk ezen a szinten csetényinek és kiválóknak.

Önkéntelenül is felmerül a kérdés, hogy miként oldották meg a vállalkozás finanszírozását.

- A kezdettől jó kapcsolatban vagyunk a Zirc és Vidéke Takarékszövetkezettel. Réges-régen ismerjük egymást a bank munkatársaival. Bár hitelt nem vettünk fel, mert csak fokozatosan fejlesztettük a vállalkozást, de, ami nem kis dolog, a jövedéki termékek előállításához szükséges kaukcióra 10 millió forint értékben a takarékszövetkezet vállalt garanciát. A takarékszövetkezet segítségével a közreműködése nélkül mozdulni sem tudnánk.

Mind a csetényi pálinkafőzőt, mind a hasonló kisvállalkozásokat illetően Kopátsy professzorra lehet hivatkozni, aki azt mondta, hogy például az USA-ban már alig ismerik az erdei gyümölcsöket, mert minél magasabb szintű a technikai színvonal, annál inkább kiszorulnak a konyhákból az egyedül termékek, luxus lesz az, ami korábban könnyen elérhető, természetes volt. Ebből következik, hogy a technikai civilizációval egyenes arányba nő a kézi munkával előállított, magas minőséget képviselő, speciálisok értéke.

Az AVHA Szolgáltató és Tanácsadó Kft. a kis- és középvállalkozások, valamint gazdálkodók számára tájékoztatást nyújt:

- az aktuális támogatási lehetőségekről,
- a kedvezményes hitel- és garancia-konstrukciókról, valamint
- segítséget nyújt beruházások tervezésében, megvalósításában.

Ingyenes telefonos és személyes konzultációs lehetőségek, tájékoztató anyagok megküldése.

Kedvezményes feltételek szerint igénybe vehetők:

- üzletviteli tanácsadás,
- mezőgazdasági szaktanácsadás,
- hitelkérelmek összeállítás,
- pályázati tanácsadás.

Hívja a **06 40 200 771**-es kék számot, vagy keressen minket a **tanacsadas@avhakft.hu** e-mail címen.

MEGKEZDŐDÖTT A KIFIZETÉS

A vihar okozta belvív-, illetve árvízkárookra tekintettel a Vidékfejlesztési Minisztérium a nyár folyamán benyújtotta az EU Bizottságához az egységes területalapú támogatás (SAPS) előlegfizetésére vonatkozó kérelmét.

Brüsszel 2010. szeptemberében - más országok igényével egyidejűleg - elfogadta a magyar felvételt. Az Európai Unió Közvetlen Támogatások Irányító Bizottsága az előleg kifizetését azoknak a tagállamoknak engedélyezte, amelyek rendkívüli eseményre hivatkozva, megfelelő érvanyaggal

alátámasztva nyújtották be kérelmüket. Hazánkon kívül Belgium, Franciaország, Görögország, Olaszország, Írország, Lettország, Litvánia Spanyolország és Románia jutott előlegfizetési lehetőséghez.

Az előbbieket alapján a magyar gazdák már ez év

október közepétől hozzájuthatnak a jövő évre szóló egységes terület alapú támogatás 50 százalékához, mintegy 115 milliárd forinthez. Az előlegfizetés keretében hektáronként legfeljebb mintegy 22 800 forintos támogatás adható. Október végéig a kérelmezők 90 százaléka, mintegy 162 500 gazdálkodó kapta meg a területalapú támogatás előlegét a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivataltól. Az MVH a kifizetendő előleg 82 százalékát - azaz 94,3 milliárd forintot - már átutalta az érintetteknek. A kérelmek ügyintézésé tovább folyik, így rövidesen az összes jogosult gazdálkodó számlájára megérkezik a támogatás.

HATMILLIÁRDOS HITELPROGRAM

A kormány 2010. november eleji döntése alapján a mezőgazdasági termelők - a Magyar Fejlesztési Bank közreműködésével - agrárforgóeszköz vis maior hitelhez juthatnak hozzá, összesen 6 milliárd forintos értékben.

A keret szükség esetén növelhető. A hitelprogram éven túli lejáratú hitelek felvételét teszi lehetővé azoknak a gazdálkodóknak, amelyek vis maior igazolással rendelkeznek, vagy agrár- kárenyhítési juttatásban részesülnek. A hitelprogram célja, hogy segítsen a termelőknek átvészelni gazdálkodásuk külső okok miatt nehezzé vált időszakát, és megőrizze versenyképességüket.

A hitel kedvezményes 6 százalékos kamatozása, legfeljebb öt évre adható, egy év türelmi idővel.

Az igénybe vehető hitelösszeg szántó és legelő esetén legfeljebb 200, ültetvények esetében pedig legfeljebb 500 ezer forint hektáronként. Az állattartók úgynevezett állategységenként maximum 200 ezer forint hitelt vehetnek fel. Az egy gazdaság által igényelhető hitel teljes összege egy és ötven millió forint között lehet. A kölcsönkhöz az Agrár-vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készíttető kezességvállalása kapcsolódhat.

NŐHET A BOR ALKOHOLTARTALMA

Brüsszel 2010. október 19-én jóváhagyta az ez évi magyar mustok és borok alkoholfokának összesen két százalékos javítását.

A Hegyközségek Nemzeti Tanácsának javaslatára a Vidékfejlesztési Minisztérium még 2010. augusztusában az Európai Unió Irányító Bizottságához fordult, hogy a cukorfok emelésével engedélyezze a magyar borok alkoholtartalmának az uniós szabályozásban rögzítettnél nagyobb mértékű növelését a rossz időjárás miatt. Átlagos évben a tagállamoknak másfél százalékos alkoholfok emelés engedélyezett. Az idei időjárás miatt azonban a megtermett szőlőben nem alakult ki a szokásos mennyiségű cukortartalom, amelyből megfelelő mennyiségű alkohol képződhet az erjedés során. Emiatt a borok minősége és eltarthatósága nem érné el a kívánt színvonalat, s így az asztali borok piacán komoly túlkínálat alakulna ki. Ezt a felesleget az uniós csak nagy ráfordítással tudná levezetni, például a borlepárlás támogatásával.

Az előbbieket megfogalmazó magyar beadványhoz kapcsolódva további kilenc ország - Német-

ország, Szlovénia, Ausztria, Csehország, Belgium, Dánia, Szlovákia, Hollandia és Nagy-Britannia - kért engedélyt az alkoholfok differenciált mértékű javítására. Az Európai Unió Irányító Bizottsága a szüret idején döntött arról, hogy a szóban forgó tíz tagország borászai feljavíthatják mustjaik és boraik alkoholfokát, mégpedig a szokásosnál nagyobb, összesen két százalékos mértékben. Az uniós bizottsági rendelet valamennyi 2010-ben szüretelt szőlőből készült szőlőmustot, erjedésben lévő szőlőmustot, illetve még erjedésben lévő újbort és bort érinti.

A bizottsági döntés értelmében a borászatok az alkoholfok növelését répacukor, avagy kezeletlen, illetve finomított mustsűrítmenny hozzáadásával lehetik meg. Egyúttal az is kikötésre került, hogy az így előállított bor alkoholtartalma nem lehet 12,5 százalékosnál magasabb. Ez a mérték megfelel a legtöbb fehér, illetve a közepes minőségű vörösbor normál alkoholtartalmának.

Mezőgazdasági szaktanácsadás

- A mezőgazdasági szaktanácsadás során alapvetően a gazdálkodáshoz szükséges - a kölcsönös megfeleltetés szerinti - 19 jogszabály rendelkezéseinek, valamint a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot előírásait jelentő környezetvédelmi, élelmiszerbiztonsági, állat- és növényegészségügyi, valamint állattartási követelmények ismertetésére kerül sor.
- A szaktanácsadás keretében a gazdálkodó ügyfélorientált pénzügyi tanácsadást is igénybe vehet, ha fejlesztési elképzelését részben vagy egészben hitelből kívánja finanszírozni. A fejlesztés és a vállalkozás adottságainak ismeretében az AVHA Kft. segítséget nyújt a legmegfelelőbb finanszírozási megoldás kialakításában.
- A gazdálkodó az AVHA Szolgáltató és Tanácsadó Kft-n - mint **Területi Szaktanácsadási Központon (TSZK)** - keresztül a szaktanácsadásra fordított összeg 80%-át vissza nem térítendő támogatásként visszaigényelheti.

Érdeklődni lehet az AVHA Szolgáltató és Tanácsadó Kft-nél:

Kék számon: 06 40 200 771; faxon: 06 1 373 8455; e-mail-en: tanacsadas@avhakft.hu

FORMÁLÓDIK AZ ÚJ SZÉCHENYI TERV

Az Új Széchenyi Terv (ÚSZT) pályázatait várhatóan 2011. január 15-én kerülnek meghirdetésre. Miközben a társadalmi vita során sok javaslat érkezett az ÚSZT tervezetével kapcsolatban, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség vezető szakemberei országos konzultáció sorozat keretében is tájékoztatták a majdani pályázókat, illetve a szakmai és civilszervezetek képviselőit az ÚSZT végrehajtásával összefüggő elképzeléseikről.

Az ÚSZT kiemelt célja a munkahelyek teremtése, s mivel ebben alapvető szerepet töltenek be a kis- és középvállalkozások, a terv centrális feladatnak tekinti a kkv-k megerősítését, versenyképességük javítását. A rendelkezésre álló

szabad támogatási forrás legalább 50 százaléka a kkv-szektorra segíti majd.

A kormányzati szándék szerint gyorsan és összehangoltan kell eljuttatni a hazai és uniós forrásokat

kat a magyar vállalkozásokhoz. Ezért az ÚSZT a korábbi, nehézkesen működő és átláthatatlan pályázati rendszerrel szemben egy átláthatóbb, világos feladatmegosztáson és felelősségi körökön nyugvó fejlesztéspolitikai rendszerben kívánja a források elosztását biztosítani.

A fentiekkel összhangban az ÚSZT végrehajtásával kapcsolatban konkrét célok is megfogalmazódtak. Ötödével csökken a végrehajtásban közreműködő szervezetek száma, radikálisan szűkül a pályázati dokumentációk (melléletek, igazolások stb.) mérete, és felgyorsul az elnyert támogatások kifizetése, a jövő év végére pedig lehetővé válik a papírmentes pályázás.

A TECHNOLÓGIAFEJLESZTÉSI PÁLYÁZATOK 2010. ÉVI TAPASZTALATAI (GOP)

Ebben az évben várhatóan kisebb lesz a Gazdaságfejlesztési Operatív Program (GOP) vállalati technológiafejlesztési kiírásaira benyújtott támogatásigénylések összege. 2010. október végéig mindössze 33 milliárd forintnyi támogatási igény érkezett be, míg 2009 egészében 136,5 milliárd forint volt a teljes támogatásigénylés.

Ennek egyik oka a keretösszegek csökkentése: míg 2009-ben 74,7 milliárd forint állt a technológiafejlesztési programban a vállalkozások rendelkezésére, az idei évre már csak 43,4 milliárd forint jutott. Am a vállalkozások ezt a kisebb összeget sem használták ki. A potenciális pályázók saját forrás előteremtő képessége ugyanis nem

javult. Másfelől a pályázási feltételek is változtak: míg tavaly jelentősen könnyített a feltételeken a kiíró, az év elején újra szigorított. Több támogatási konstrukció esetében az elérhető támogatás maximuma 50-ről 20 millió forintra csökkent. Mérséklődött a támogatásintenzitás is: míg tavaly akár 70 százalékos mértékű támo-

gatás is elérhető volt a kis- és közepes vállalkozások (kkv-k) fejlesztési beruházásaihoz, az idei pályázatokon már csak legfeljebb 50 százalékos a támogatásintenzitás, és jellemzően ezt is csak a leghátrányosabb helyzetű kistérségekben megvalósuló beruházások esetében lehet elérni. Az elérhető támogatási előleg aránya 40-ről 25 százalékra csökkent.

A kormányzat a hazai kkv-k rendelkezésére álló pályázati források emelését célozza, amely a technológiafejlesztési konstrukciókat is érinti. Az új pályázatok kialakítására - a társadalmi egyeztetésének befejeztével -, azok kiírására a jövő év elején kerül sor az Új Széchenyi Terv keretében.

ELÉRHETŐ TÁMOGATÁSI KONSTRUKCIÓK (GOP)

- A Gazdaságfejlesztési Operatív Program GOP-2010-2.1.1/A jelű támogatási konstrukció a nem közép-magyarországi régióban levő mikro- és kisvállalkozások technológiai fejlesztését célozza. Az igényelhető támogatás összege legfeljebb egy, legfeljebb 20 millió forint. A támogatás - attól függően, hogy milyen fejlettségi szintű kistérségben valósul meg a fejlesztés - az összes elszámolható költség 30-50 százaléka lehet. A pályázatok benyújtása legkésőbb 2010. december 31-éig lehetséges.

- A Gazdaságfejlesztési Operatív Program GOP-2.1.2 jelű kiírása a leghátrányosabb helyzetű kistérségekben kívánja segíteni a komplex technológiafejlesztési beruházásokat. Erre a pályázati konstrukcióra nagyvállalatok is pályázhatnak. A támogatás mértéke az elszámolható költségek 50 százaléka lehet. Az elnyerhető támogatási összeg minimum 20, legfeljebb 500 millió forint. A pályázatok benyújtása 2010. december 31-éig lehetséges.

A LEADER PROGRAM ÁTALAKÍTÁSÁNAK TÁRSADALMI VITÁJA

Társadalmi vitára bocsátották a Vidékfejlesztési Minisztérium Leader-program átvilágításáról készített munkaanyagát. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program Leader célokra költendő pályázati forrásait az idén már nem hirdetik meg a program átalakítása miatt. Az elképzelések szerint, a Leader keretében a helyi igényekhez hatásosabban igazodó projektek támogatására kerül majd sor, az eddigieknél gyorsabb és hatékonyabb pályázati rendszerben.

A Leader-program tapasztalatai

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programban (ÚMVP) 2007 és 2013 között lehívható 1300 milliárd forint támogatásból 262 milliárd forint jut kifejezetten vidékfejlesztési célokra. A vidékfejlesztési elképzelések kidolgozásában alapvető fontossággal bír az úgynevezett Leader-megközelítés, amely az önkormányzatok, a helyi vállalkozók és civil szervezetek együttműködésével kialakított, alulról

építkező kezdeményezéseken alapul. A félidejéhez érkezett ÚMVP-ben a Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) meglátása szerint éppen a Leader az egyik legproblematisabb terület. Ez kapta a legtöbb kritikát a bonyolult, túlbürokratizált eljárásrend és az indokolatlanul hosszú döntési folyamat miatt. Míg az eredeti uniós Leader koncepció alulról szerveződő pályázatok révén gyors területalapú fejlődést tűzött ki célul, addig a magyar gyakorlat bonyolult és lassú volt. Sok esetben akár 8-12 hónapot is igénybe vett a pályázatok elbírálása, számos fejlesztés elsikkadt. A helyi közösségek együttműködése akadózott, nemegyszer azok akarata ellenére születtek fejlesztési döntések.

Az előbbieket miatt a VM vidékfejlesztési államtitkársága – mint a Leader-program irányító hatósága – 2010. július 15-én bizottságot hozott létre. A bizottság tanulmánya alapján a VM 2010. október végén társadalmi vitaanyagot bocsátott közre. A tervek szerint a társadalmi vita 2010. november 21-ei lezárását követően – a visszajelzések alapján – a jövő év tavaszán az igényeknek sokkal inkább megfelelő új pályázati ciklus veheti kezdetét.

A vitaanyag főbb megállapításai

A vitaanyag szerint felül kell vizsgálni a helyi akciócsoportok (HACS) tevékenységét, s nyilvánossá kell tenni beszámolóikat. A megfogalmazott elképzelés alapján a HACS-ok hiányos, vagy hibás feladatlátásának szankcionálása fennmaradna működési költségeik támogatásának közben tartásával, de – mivel az akciócsoportoknak jelenleg a tagdíjakon és működési támogatáson kívül más bevételi forrásuk nincs – megnyitnák számukra az egyéb bevétel-szerzés lehetőségét is. A dokumentum szükségesnek látja a helyi vidékfejlesztési stratégiák felülvizsgálatát, s előírja, hogy a HACS-ok helyi szinten gyűjtse-
nek projektötleteket.

A vitaanyag kötelezővé tenné a Leader-program pályázatainak elektronikus benyújtását. A rendszerbe épített ellenőrzési mechanizmusok alkalmazásával ugyanis, a hibás pályázatok száma jelentősen csökkenthető lenne, miközben a beadott pályázatok automatikusan bekerülnének az Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszerbe (IER). Ezáltal a pályázatok elbírálási ideje akár a felére csökkenthető lenne.

A dokumentum azt javasolja, hogy a Leader-programban évente két pályázati időszakot nyissanak. Ugyanakkor kiemeli, hogy a pályázat benyújtásától (a pályázati időszak lezárásától) a támogatási döntés kiküldéséig nem telhet el több 25 hétnél. Fontos változás lehet, hogy a kis értékű projektekre speciális szabályokat alakítsanak ki, amelyek lehetőséget adnának a HACS-oknak, hogy egyszerűsített eljárással döntsenek az ilyen pályázatokról.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő, számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződésükhöz.

Alapítványi kezesség funkciói

- hitelképesség növelése
- hitelhez jutási feltételek javítása
- pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Bankgarancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességgel biztosított összeg: max. 1.000.000.000 Ft
- Kezességvállalás mértéke: 20-80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díj fizetése: egyszeri, vagy évenkénti
- Az általános díj mértéke: 50%-os készfizető kezesség mellett a kezességgel biztosított összeg százalékában:

Kezességgel biztosított összeg (Ft)	Futamidő			
	Évenkénti díjfizetés		Egyszeri díjfizetés	
	1 - 25 évig	1 évig	1-4 évig	4-7 évig
1-1 m	3800 Ft		3800 Ft	
1 m-75 m	0,65	0,65	1,10	1,50
75 m-150 m	0,80	0,80	1,25	1,60
150 m-	1,00	1,00	-	-

A fenti értékek a kezesség mértékének (20-80%) megfelelően arányosan változnak.

- A piaci kezességi díj, 50 %-os készfizető kezesség mellett kezességgel biztosított összeg 0,92-2,00 % között változik. Mértéke függ a hitel típusától (forgóeszköz vagy beruházási) és az ügylet típusától (agrár vagy nem agrár).

1054 Budapest
Kálmán Imre u. 20.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 474 5085
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)

Felelős kiadó: dr. Ulrich Anikó | Szerkesztőségi titkár: Felber Tímea | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Kálmán Imre u. 20. | Telefon: (1) 373 8453 | Zöld szám: (80) 203 760 | Fax: (1) 373 8455
Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Veszprémi Nyomda Zrt. 8201 Veszprém, Órház u. 38.